

Länsstyrelsen i Jämtlands län
Strukturfonderna

Ank. 2009 -10- 0 2

Dnr

ZIP

- møte kulturliv og skole

SLUTRAPPORT

Ank. 2009 -10- 02

PH 830441-118-08

ZIP - MØTE KULTURLIV OG SKOLE

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	sid 2
2. Projektets bakgrund	sid 3
<i>Problembakgrund</i>	sid 3
<i>Huvudmän</i>	sid 3
<i>Finansiering</i>	sid 3
<i>Tidsplan</i>	sid 3
3. Projektbeskrivning , målgrupp, resultat, och resultatindikatorer samt effekter	sid 4
<i>3.1 Projektbeskrivning</i>	sid 4
<i>3.2 Målgrupp</i>	sid 6
<i>3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter</i>	sid 7
<i>3.4 Övrigt</i>	sid 7
4. Indikatorer	sid 8
5. Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna	sid 9
<i>5.1 Gränsregionalt mervärde</i>	sid 9
<i>5.2 Bättre miljö</i>	sid 9
<i>5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män</i>	sid 9
<i>5.4 Etnisk mångfald och integration</i>	sid 10
6. Informationsinsatser och skyltning av projektet	sid 10
7. Underskrifter	sid 11

ZIP - MØTE KULTURLIV OG SKOLE

1. Sammanfattning

"ZIP - møte kulturliv og skole" er et pilotprosjekt hvor Länskulturen i Jämtlands län og Midtnorsk Filmsenter (MNFS) i Trøndelag har samarbeidet over grensen om utvikling av en pedagogisk metode og manual til bruk skoleverket, for implementering av kultur i den ordinære undervisningen. Metoden har utarbejats gjennom workshops for lærere og praktisk arbeid i skolan genom s.k. "miniprojekt". Dessa moment har lett fram till en manual i form av en trycksak som vänder sig till skola och kulturliv.

Själva verksamheten har bestått av en gemensamma träffar med norska och svenska lärare, projekt som drivits av lärarna på skolorna i Sverige och Norge, djupintervjuer, styrgruppsmöten samt produktion av trycksak.

Resultaten har varit 6 st miniprojekt utförda på skolorna, en trycksak, samt ett uppbyggt kontaktnät mellan norska och svenska lärare.

Erfarenheten från skolprojekten visar att det går att integrera kultur och eget skapande i de ordinarie skolämnena utan att det nödvändigtvis behöver kräva en mängd extra resurser. Man kan åstadkomma mycket med den samlade kunskap som finns i ett lärolag.

Flera av lärarna i ZIP har te.x. rådfrågat och tagit hjälp av bild- och slöjdlärare på sina skolor för att kunna genomföra sina projekt. Förhoppningsvis kan erfarenheterna och de goda råden från våra ZIP-deltagare vara till hjälp och sätta igång en lust att prova egna projekt ute i skolorna.

För oss som drivit ZIP har projektet varit mycket givande. Vi har genom kontakten med lärarna kunnat få en tydlig bild hur man på ett bra sätt kan arbeta med skolan på deras villkor.

På den norska sidan har kostnaden varit 184.189 varav 92.094 finansierad av Norska Statliga IR-midler, 80.594 är medfinansiering de två Trøndalagsfylken, samt 11.500 egen finansiering från Midtnorsk filmsenter.

På den svenska sidan har kostnaden varit 297.219 varav 115.492 finansierad av Europeiska Unionen och Europeiska regionala utvecklingsfonden och 181.727 egenfinansiering från Länskulturen/Jämtlands läns landsting.

2. Projektets bakgrund

Problembakgrund

Grunden för att dra igång Interregprojektet "ZIP- møte kulturliv og skole", var funderingarna kring hur man på bästa sätt skulle kunna arbeta med kultur i skolan. Vi ville pröva ut olika metoder utifrån hur en grupp pedagoger skulle ta sig an uppgiften att integrera kultur och skapande i sina skolklasser. De skulle få inspiration och stöd av oss, men i huvudsak driva sina projekt själva.

Med ZIP önskade vi å i møtekomme behovet for økt kompetanse på innføring av kultur i den ordinære undervisninga blandt lærerne i grunnskolen, slik dette er uttrykt gjennom både *Læreplanverket for kunnskapsløftet* (LK06, Norge) og målene i *Skapande skole* (Sverige). Ved å ha nettopp lærere som primærmålgruppe når vi flest mulig elever; hvis hver lærer i prosjektet årlig underviser i snitt 50 elever, når vi mange flere elever indirekte enn de som direkte er kontakt med prosjektet.

Inom den svenska och norska skolan finns en vilja och ett behov att föra in kultur i den ordinarie undervisningen. Samtidigt som dessa satsningar genomförs finns det behov av verktyg och kunskap för att på bästa sätt kunna genomföra och vidareutveckla kultursatsningar inom skolan. Detta visar undersökningen *Hinder och framgångsfaktorer för samverkan kulturliv og skole*, som genomfördes av Statens Kulturråd i Sverige 2007. I rapporten konstateras bl a att en av de viktigaste framgångsfaktorerna för att samverkan ska uppstå är: "Att möjligheter till fortbildning och utbildning ges till kulturlivet avseende skolans uppdrag och organisation. På motsvarande sätt behöver skolans personal utbildning och fortbildning i kultur, konstnärligt arbete och estetiska lärprocesser." (sid 5)

Dessa faktorer samt projektsökandes egna samlade erfarenheter med arbete skola/kultur ligger till grund för projektet ZIP.

Huvudmän

På den norska sidan är huvumannen Midtnorskt Filmsenter, på den svenska sidan är huvudmannen Länskulturen som ingår i Jämtlands läns landsting.

Finansiering

(Kostnader i svenska kronor)

Projektkostnad: enligt beslut 283.940 kr / utfall totalkostnad 297.219 kr

EU-finansiering: enligt beslut 125 000 kr / utfall finansiering 115 492

Svensk offentlig finansiering: enligt beslut 158.940 kr / utfall finansiering 181.727 kr

(Kostnader i norska kronor)

Prosjektkostnad: enligt beslut 212.791 kr / utfall totalkostnad 184.189 kr

Statliga IR-midler: enligt beslut 106.401 kr / utfall finansiering 92.094kr

Norsk offentlig finansiering: enligt beslut: 80.594 kr / utfall finansiering 92.094kr

Tidsplan:

Projektet startade 15 augusti 2008 och avslutades 14 augusti 2009.

3. Projektbeskrivning, målgrupp, resultat, och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning:

I projektet har nio högstadielärare, fem från Sverige och fyra (varav en Trivselsykepleier) från Norge deltagit. Lärarna har valts ut från skolor som finns både i glesbygd och i stad.

Deltagande lärare och skolor:

Mads Bøhle fra skolen ved St. Olavs Hospital, Trondheim
Maria Emanuelsson Torvallaskolan, Östersund
Henrik Gabrielsson Parkskolan, Östersund
Ingeborg Hagerup Lauvsnes skole, Flatanger
Sten Johannesson Torvallaskolan, Östersund
Anne Karlstedt Parkskolan, Östersund
Birgitta Olsson Gällö skola, Gällö
Grete Pettersen Røddesnes Halsen ungdomsskole, Stjørdal
Zeljko Vucic Sverresborg skole, Trondheim

Vi som drivit projektet:

Marit Bakken Filmviter/Midnorsk Filmsenter
Stefan Ek Filmpedagog/Filmpool Jämtland
Karin Kvam Länskonstkonsulent/Bildkonsten
Göran Posthuma Läns hemslöjds konsulent/Hemslöjden
Alice Winberg medielærer ved Ringve videregående skole, Trondheim

Projektet har bestått av flera olika delar:

- Träff/workshop i Åre
- Miniprojekt i skolorna
- Träff/föreläsning i Trondheim
- Djupintervjuer
- Produktion av trycksak

Åre

På den första träffen, som ägde rum under en helg i Åre, fick lärarna arbeta i workshops under ledning av två konstnärliga ledare inom områdena konst/film: Aase-Hilde Brekke (Norge) och slöjd: Carl Christensen (Sverige)

Workshopen syftade till att kunna se möjligheterna med att använda sig av kultur i de ordinarie ämnena och för att praktiskt finna metoder som fungerar i en undervisningssituation.

Tillsammans med workshopsledarna arbetade lärarna fram olika modeller som sedan användes i miniprojekten på lärarnas respektive skolor. Träffarna gav lärarna även möjlighet till kompetensutveckling, erfarenhetsutbyte och uppbyggande av ett kontaktnät över gränsen.

Kostnad: planering, kost + logi, arvode workshopledare, resekostnader: 20%

Miniprojekt

Efter den första träffen fick lärarna i uppgift att på sina respektive skolor driva miniprojekten som utarbetats under första träffen. I miniprojektet skulle man integrera kultur i sitt ämne, t.ex. naturkunskap och slöjd/film, eller samhälle och konst. Lärarna fick möjlighet att praktiskt testa en modell tillsammans med sina elever.

Följande "miniprojekt" har genomförts:

- Vilda djur i närmiljön – ett fördjupningsarbete i bild och biologi. Gällö skola, Bräcke kommun
- Kjærlighet/animasjonsfilm, fiksjonsfilm, dokumentarfilm. Sverresborg ungdomsskole, Trondheim komune
- Tema: Kärlek, ämne: Svenska, samhällskunskap, engelska. Torvallaskolan, Östersunds kommun
- Tema: Kjærlighet – i alle dens former/film (ulike sjangere) Fag: engelsk, Lauvsnes skole, Flatanger komune
- Animation/religiøsa høgtider Parkskolan, Östersunds kommun
- Fritt tema/animasjonsfilm, Skolen ved St. Olavs hospital (avd. for kreft og blodsykdommer, barn 4), Trondheims komune

Lärare från Røddesnes Halsen ungdomsskole, Stjørdal komune var med på träffen i Åre, men pga. sjukdom gick det ej att fullfölja "miniprojektet" på den skolan.

Midtnorskt Filmsenter och Länskulturn var handledare för skolorna, och kunde bli bistå med teknisk support (Filmpool Jämtland och Midtnorsk Filmsenter).

Kostnad: Support, handledning 7%

Träff två, Trondheim

Deltagande lärare träffades under en helg i Trondheim. Under denna träff redovisades och utvärderades skolornas miniprojekt.

En anlitad föredragshållare Wenche Waagen *førstelektor i musikkdidaktikk ved NTNU, institutt for musikk*, föreläste inom ämnet kultur/pedagogik.

Träffen var mycket givande då lärarna kunde fördjupa sina diskussioner och tankar kring frågan att integrera kultur i skolan. Projektet kunde också se att det fanns en kunskapsbank hos lärarna som är viktigt att ta vara på.

Träffen avslutades med besök på Gråmølna/Trondheim Kunstmuseum.

Kostnad: planering, kost + logi, arvode föreläsare, resekostnader 20%

Intervjuer

Under mars april genomfördes djupintervjuer med de deltagande lärarna. Intervjuerna tog upp hur miniprojekten genomfördes, lärdomar, tips och goda råd utifrån lärarnas erfarenheter i projektet.
Kostnad: genomförande 3%

Trycksak

Resultatet från träffarna, miniprojekten och utvärderingsintervjuer har sammanställts i en bok. Boken är tänkt att bli ett användbart och inspirerande verktyg för skolan hur man på ett tydligt och enkelt sätt kan integrera och använda sig av kultur i den ordinarie skolundervisningen. Boken skickas ut till högstadieskolorna i Fylkeskommunerna i Nord- och Sør-Trøndelag samt Jämtlands län.
Kostnad: text, sammanställning, administration, illustration/layout + tryck 50%

3.2 Målgrupp:

Lärare och elever på ungdomstrinnet (högstadiet), och konst och kulturarbetare. Dessuten är skoleledare också en målgrupp för resultatet av projektet.

Målgruppen har primärt varit lärare som arbetar på högstadieskolor, indirekt via lärarna är målgruppen även skolungdomar.

Projektet har nått målgruppen.

Resultatmottagare är skolor och det är de som kan nyttja trycksaken i sin undervisning.

Avvikelse: Färre antal lärare har deltagit, 10 istället för 12. Samtliga högstadieskolor i Åres och Krokoms kommun tillfrågades, men av olika anledningar kunde inga av dessa skolor delta. Vi fick då vända oss till andra kommuner i Jämtlands län och det blev slutligen Bräcke och Östersunds kommun som deltog i projektet. På den norska sidan kom lärarna från Trondheim kommun i Sør-Trøndelag och fra Flatanger och Stjørdal kommun i Nord-Trøndelag.

Att färre lärare har deltagit har inte påverkat projektets arbete. Projektet har genomfört alla aktiviteter som planerat.

Resultatmottagare:

Samtliga ungdomsskolor i Nord- och Sør-Trøndelags fylkeskommune samt alla högstadieskolor i Jämtlands län.

Konsulent/producentgrupp bestående av konsulenter och producenter från Länskulturen, Jamtli, Arkivet, Riksteatern Jämtland Härjedalen samt Länsbiblioteket Jämtland. Fylkesbibliotekene i Trøndelagsfylkene.

3.3 Resultat och resultatindikatorer samt effekter:

- Å finne nye arbeidsmetoder for å føre skole og kultur nærmere hverandre og medvirke til økt gjensidig forståelse mellom sektorene undervisning og kultur
- Å undersøke muligheten for å integrere kultur i den ordinære undervisningen/allmenne fag og slik skape en merverdi i undervisningen

Projektets resultat och mål är uppfyllda.

Målet att finna nya arbetsmetoder samt att undersöka möjligheten att integrera kultur i den ordinarie undervisningen har uppfyllts genom samarbetet med lärarna. Vi har funnit goda exempel hur man kan driva skapande projekt i skolan. Vi ville även få fram vilka svårigheter det kan innebära att arbeta med kulturprojekt, eftersom det är viktigt att även den informationen kommer fram när man ska utarbeta pedagogiska metoder.

Den första träffen och "miniprojekten" genomfördes som planerat med efterföljande träff i Trondheim, samt djupintervjuer med berörda lärare.

Det konkreta resultatet av ZIP-projektet är en trycksak med beskrivningar och erfarenheter gjorda av "miniprojekten". Trycksaken ska fungera som en enkel manual och inspirationskälla för skolorna, men även för kulturarbetare.

Ett annat viktigt resultat är det uppbyggda kontaktnät mellan norska och svenska lärare som byggts upp under projektets gång.

Den uppbyggda lärarkontakten är även viktig för oss på Midtnorskt Filmsenter och Länskulturen eftersom vi i vårt arbete jobbar mot skolorna. Att etablera kontakter in i skolans värld är för oss av stor betydelse.

Det är för tidigt att redan nu se någon effekt av projektet. Förhoppningsvis kommer boken inspirera enskilda lärare att jobba med kultur i de ordinarie skolämnena. Även för kulturarbetare bör boken kunna vara till hjälp för att bättre förstå skolans förutsättningar att jobba med kultur.

Projektet har haft kontinuerliga interna möten och utvärderingar för att stämma av projektets utfall.

3.4 Övrigt

Den svåraste delen i projektet var att hitta lärare som var villiga att delta. Detta gällde både på den norska som den svenska sidan. I efterhand kan vi se att vi borde avsatt längre tid i projektet för att finna dessa lärare. Det ultimata hade varit att redan på vårterminen (innan projektet startade) börjat kontakta och bearbetat skolorna, för att sedan vid projektets start relativt snabbt kunna få med sig lärarna.

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både för A och B kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projektslut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	120	23	elever åk 9-10
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	6	61	elever åk 6-8 samt lärare
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	120	20	elever åk 9-10
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	6	54	elever åk 6-8 samt lärare
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i projektaktiviteter.	0	0	
Resultat indikatorer			
(A) Antal formella gränshinder som projektet bidrar till att undanröja.	0	0	
(A) Antal undanröjda upplevda gränshinder.	0	0	
(A) Antal kvinnor som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.	6	5	lärare som deltagit i workshops och föreläsning
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och praktik	6	4	lärare som deltagit i workshops och föreläsning
(A) Antal kvinnliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.	0	0	
(A) Antal manliga studenter som studerar del av sin utbildning i det andra landet.	0	0	
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	0	0	
(B) Etablerade institutionella samarbeten.	1	1	Samarbetet mellan Länskulturen och Midtnorsk Filmsenter har stärkts och kommer att fortsätta efter avslutad projekttid
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.	0	0	

5. Projektets påverkan på de genomgående (horisontella) kriterierna

5.1 Gränsregionalt mervärde

Deltagande norska och svenska skolor bygger upp ett kontaktnät som består efter projektet. Prosjekteierne på hver side vil ha et samarbeid om andre prosjekter ut over prosjektperioden. Impliserte personer i ZIP har samarbeidet tidligere om interregprosjekt og har svært positive erfaringer med at dette gir varige samarbeidssynergier.

Samordningsvinster og merverdi skapes gjennom:

- a) Nettverksbygging over grensen på fylkes- og kommunenivå, gjennom møte mellom bl.a. lærere og kulturarbeidere fra begge land – innenfor og ut over prosjektets varighet
- b) Erfarenhetsutbyten kring den kulturelle skolesekken och skapande skola.
- c) Gjensidig utveksling av fagkompetanse - innenfor både kunst/kultur og pedagogikk
- d) Gjensidig utveksling av teknisk utstyr og teknisk kompetanse
- e) Felles utvikling, produksjon og spredning av trykksak omhandlende prosjektets resultater
- f) Jämförelser/erfarenhetsutbyte hur man arbetar utifrån skrivningarna kring kulturbegreppet i respektive lands läroplaner.

a-c, f: Erfarenhetsutväxling har kunnat ske när lärare från två olika länder har träffats och arbetat tillsammans. Dessa lärare har varit intresserade av hur man arbetar pedagogiskt på andra sidan gränsen, vad som förenar, men även det som skiljer länderna åt. Lärarnas diskussioner har varit mycket givande och varit viktigt för projektet i stort.

Samarbetet mellan Midtnorskt Filmsenter och Länskulturen har fungerat väl och bäddar för fortsatt samarbete även efter projektets avslut.

d-e: Projektet har samutnyttjat teknik och audiovisuell kompetens samt gemensamt producerat en slutprodukt i form av en trykksak.

5.2 Bättre miljö

Projektet har följt Jämtlands läns landstings miljöpolicy samt miljöplan.

Miljömedvetenhet har präglat inköp och hantering av utrustning, material, återvinning samt transporter. Projektet har i stor utsträckning rest med Nabolåget.

5.3 Jämställdhet mellan kvinnor och män

Vi har strävat efter en jämn könsfördelning mellan lärarna och workshopsledare samt i arbetsgruppen. Vidare har utformandet av arbetsmetoden burit med sig ett genusperspektiv, te x genom att integrera kultur i traditionellt manliga ämnen såsom teknik etc. för att locka flickor. Vidare har metoden främjat att få pojkar att bejaka ett kulturintresse genom att integrera kultur i den ordinarie skolundervisningen.

5.4 Etnisk mångfald och integration

När man arbetar med kultur i skolan öppnar man upp för andra länders kultur, på så sätt får man en ökad förståelse. Kultur är ett ypperligt verktyg för skolan att använda sig av så att man på bästa sätt främjar mångfald och integration.

Genom att Torvalla skola, Parkskolan och Sverreborg skole har deltagit i projektet, som har ett relativt stort antal elever med många olika etniciteter och kulturella bakgrunder, har projektet på ett naturligt sätt fått med etnisk mångfald och integration.

6. Informationsinsatser och skyltning av projektet

Skytning vid arbetsplatserna Länskulturn och Midtnorskt filmsenter olika kontor har gjorts fullt synligt för besökares kännedom.

Informationsspridning om projektet har gjorts via hemsidorna:

www.jll.se/bildkonst , <http://midtnorskfilm.no/> och <http://www.hemslöjd.org/jamtland/>

Samtliga högstadieskolor i Nord- og Sør- Trøndelag och Jämtlands län får information om projektet och finansieringen från EG:s regionala utvecklingsfond via utskicket av trycksaken.

Nationellt i Sverige avges rapport samt trycksak till Kulturrådet i den årliga verksamhetsrapporten för konstkonsulenten. Årlig verksamhetsrapport ges även till Svenska Filminstitutet för filmpedagoger och Nämnden för hemslöjdsfrågor för hemslöjdskonsulenter. I dessa rapporter kommer trycksaken och information om projektet att ingå. Vid den nationella träffen för Konstkonsulenterna i Sverige i Gävle 13-14 oktober, kommer deltagarna informeras om projektet.

I Norge nasjonalt får Norsk kulturskoleråd, ABM-utvikling og Norsk Filminstitutt rapport og trykksak.

7. Underskrifter

Östersund 2009-09-24

Projektledare Norge

Marit Bakken
Midtnorsk Filmsenter
Pb. 964 Sentrum
7410 Trondheim
+47 73 51 55 50
marit@midtnorskfilm.no

Östersund 2009-09-24

Projektledare Sverige

Karin Kvam
Länskulturen
831 83 Östersund
+46 63 14 76 39
karin.kvam@jll.se